

Lubuski Urząd Wojewódzki
w Gorzowie Wielkopolskim
ul. Jagiellończyka 8
66-400 Gorzów Wlkp.

PS-I.431.3.7.2024

**PROTOKÓŁ
KONTROLI DORAŻNEJ**

przeprowadzonej

w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Słońsku, ul. Sikorskiego 15.

Działając na podstawie art. 7 ust. 1 pkt. 5 ustawy z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 424 ze zm.), przepisów rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r., poz. 1165)), a także przepisów ustawy z 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.)

zespół kontrolny w składzie:

- 1) Hanna Piekarska** – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 162-1/2024 z 29 maja 2024 r. – *kierująca zespołem;*
- 2) Sylwia Krasieńska** – inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim, posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 162-2/2024 z 29 maja 2024 r. – *członek zespołu;*

przeprowadził, w okresie od 6 czerwca 2024 r. do 18 lipca 2024 r., kontrolę doraźną w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Słońsku w zakresie wybranych sfer organizacji i funkcjonowania jednostki w realizacji zadań dot. przeciwdziałania przemocy domowej. Kontrola doraźna została przeprowadzona z uwagi na nieprawidłowości w realizacji procedury „Niebieska Karta” stwierdzone w postępowaniu nadzorczym.

Celem kontroli było podniesienie jakości świadczonych usług. Czynności w siedzibie jednostki dokonano 6 czerwca 2024 r. w obecności Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słońsku oraz Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego w Słońsku.

Okres objęty kontrolą: od 1 września 2023 r. do dnia kontroli.

Przed przystąpieniem do kontroli, Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia, o braku okoliczności, uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

Ocenie poddano zagadnienia:

1. Zespół interdyscyplinarny.
2. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” zgodnie z przepisami prawa.

Do oceny powyższych zagadnień przyjęto analizę dokumentów udostępnionych kontrolującym w toku czynności dokonanych w siedzibie jednostki oraz dokumenty i wyjaśnienia Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słońsku przesłane – 04 lipca 2024 r.

(akta kontroli str. 1-6)

Dokonano na tej podstawie następujących ustaleń:

1. Zespół interdyscyplinarny (ZI).

Zgodnie z art. 6. ust. 2 pkt. 4 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych gminy należy w szczególności tworzenie zespołów interdyscyplinarnych. W myśl art. 9a - 9c cyt. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, zespół interdyscyplinarny powołuje wójt, działa on na podstawie porozumień zawartych między wójtem, a uprawnionymi podmiotami.

W Gminie Słońsk został powołany Zespół Interdyscyplinarny w pełnym składzie.

Wójt zawarł porozumienia ze wszystkimi uprawnionymi podmiotami, których reprezentanci zostali powołani w skład Zespołu Interdyscyplinarnego.

Wszyscy członkowie ZI złożyli oświadczenia zobowiązujące do zachowania poufności uzyskanych informacji i danych.

Nie jest zachowana częstotliwość spotkań ZI. W dokumentacji dot. ZI brak jest wskazania przyczyny nieobecności członka zespołu na posiedzeniach.

Rada Gminy Słońsk przyjęła – 7 września 2023 r. – uchwałę nr XLVII/330/2023 w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego. Zarządzeniem Nr 67/2023 Wójta Gminy Słońsk z dnia 25 października 2023 r. został powołany Zespół Interdyscyplinarny. Zespół tworzą przedstawiciele wszystkich podmiotów wskazanych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej. W toku kontroli – zarządzeniem nr 46/2024 z 17 czerwca 2024 r. Wójt Gminy Słońsk zmienił skład Zespołu.

Wójt Gminy Słońsk zawarł porozumienia o współpracy ze wszystkimi podmiotami, których reprezentanci zostali powołani do Zespołu.

Wszyscy członkowie Zespołu złożyli oświadczenia zobowiązujące do zachowania poufności uzyskanych informacji i danych, zgodnie z wymogami art. 9c ust. 3 ustawy cyt. wyżej o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

Od powołania Zespołu w 2023 r. do dnia kontroli – odbyły się 3 posiedzenia (16.11.2023 r., 11.01.2024 r. i 26.02.2024 r.). Zgodnie z art. 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej – posiedzenia zespołu odbywają się

w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na dwa miesiące. **Nie zachowano wymaganej przepisami częstotliwości posiedzeń Zespołu.**

Na pierwszym posiedzeniu nowo powołanego Zespołu Interdyscyplinarnego – w listopadzie 2023 r. - dokonano wyboru przewodniczącego i zastępcy przewodniczącego. W toku kontroli, po zmianie składu Zespołu – na posiedzeniu 1 lipca 2024 r. – ponownie dokonano wyboru przewodniczącego i jego zastępcy. Uchwałą Nr 3 z 1 lipca 2024 r. przyjęto Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego.

W dokumentacji dot. posiedzeń ZI brak jest wskazania przyczyny nieobecności na posiedzeniach części członków zespołu/stwierdzenia nieobecności nieusprawiedliwionej.

Z uwagi na ustawowy warunek usprawiedliwienia nieobecności oraz jej zgłoszenia z wyprzedzeniem – zalecane jest dokumentowanie informacji o nieobecnościach. Zgodnie z art. 9a ust. 7g ustawy o przeciwdziałaniu przemocy – w przypadku co najmniej trzykrotnej nieusprawiedliwionej nieobecności członka zespołu interdyscyplinarnego na posiedzeniu przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego informuje podmiot, który ten członek reprezentuje, o jego nieobecności, na piśmie lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu ustawy z dnia 18 lipca 2002 r. o świadczeniu usług drogą elektroniczną.

Zadanie realizowane z uchybieniami: w dokumentacji posiedzeń ZI brak jest wskazania przyczyny nieobecności części członków zespołu. Nie zachowano wymaganej przepisami częstotliwości posiedzeń Zespołu.

(akta kontroli str. 7-107)

2. Realizacja procedury „Niebieskie Karty” zgodnie z przepisami prawa.

Zgodnie z art. 9d ust. 1-4 cyt. ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej – podejmowanie interwencji w środowisku odbywa się na podstawie procedury „Niebieskie Karty” i nie wymaga zgody osoby doznającej przemocy domowej ani osoby stosującej przemoc domową. Procedura ta obejmuje ogół czynności podejmowanych i realizowanych przez przedstawicieli podmiotów uprawnionych, w związku z uzasadnionym podejrzeniem stosowania przemocy domowej... W myśl art. 9b ust. 8 do zadań grup należy m.in.: dokonanie oceny sytuacji domowej, realizacja procedury „Niebieskie Karty”, realizacja działań w stosunku do osób doznających przemocy domowej oraz osób stosujących przemoc domową. Zgodnie z § 7.1 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 06 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r., poz. 1870) – przekazanie wypełnionego formularza procedury do zespołu interdyscyplinarnego następuje niezwłocznie, nie później niż w terminie 5 dni roboczych. §8 ust.1 cyt. wyżej Rozporządzenia stanowi, że formularz „Niebieska Karta

– A" jest przekazany grupie diagnostyczno-pomocowej niezwłocznie, nie później niż w terminie 3 dni roboczych od dnia jego otrzymania.

Zgodnie z § 18 ust. 2 cyt. wyżej cytowanego rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”, zakończenie procedury wymaga udokumentowania w formie protokołu podpisanego przez przewodniczącego Zespołu, który powinien zawierać: dane dotyczące osób, wobec których realizowana była procedura, datę rozpoczęcia i zakończenia procedury i opis podjętych działań.

Mieszkańcy Gminy, których dotyczy problem przemocy domowej mają zapewnioną pomoc w ramach procedury „Niebieska Karta”. Ośrodek kieruje klientów do specjalistów oraz współpracuje z innymi instytucjami na rzecz poprawy funkcjonowania klientów. W realizowanych procedurach nie zastosowano zmian wprowadzonych znowelizowaną ustawą.

Z wykazu „Niebieskich Kart” wynika, że w 2023 r. założono 10 „Niebieskich Kart - A”; w 2024 r. – do dnia kontroli – założono 4 „Niebieskie Karty – A”.

Dokumenty dot. „Niebieskich Kart” przechowywane są w gabinecie u pracownika socjalnego, na otwartym regale – nie zabezpieczonym w sposób prawidłowy. W toku kontroli Przewodnicząca ZI oświadczyła, że planowany jest zakup metalowej szafy, która zapewni bezpieczną formę przechowywania dokumentów.

Analizie poddano akta osobowe 5 rodzin – tj. poz. nr: 8, 9, 10 (z 2023 r.), nr 2 (z 2024 r.) w których prowadzona była procedura „NK” oraz jedna procedura przekazana przez inny Zespół Interdyscyplinarny. Przy wyborze wzięto pod uwagę: skład rodziny oraz czas trwania procedury. W teczkach klientów znajdowały się m.in.: wypełnione formularze „NK-A, C, D”, protokoły posiedzeń Grup Diagnostyczno-Pomocowych (skrót Grupa D-P), listy obecności, notatki służbowe, plany działań, protokoły z zakończenia procedury.

Po analizie dokumentacji prowadzonej przez Ośrodek w ramach procedury „NK” zespół kontrolny sformułował wnioski w następujących obszarach:

a) zachowania terminów określonych w rozporządzeniu:

- w każdym badanym przypadku zostały zachowane terminy określone w przepisach dot.: przekazania formularza „Niebieska Karta-A” Przewodniczącemu Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grupie D-P. Na każdym analizowanym formularzu „NK – A” była data i potwierdzenie Przewodniczącego Zespołu o wpływie dokumentu;
- w dwóch przypadkach brak jest informacji o powołaniu Grupy D-P, z dokumentacji wynikają podjęte działania na rzecz uczestników procedury przez ZI (np. wypełnienie formularza „NK-C” i „NK-D”),
- pierwsze posiedzenie Grupy D-P odbywało się w terminie kilku dni od powołania Grupy,

- w kontrolowanych przypadkach nie było konieczności powiadamiania o wszczęciu procedury osoby stosującej przemoc,

b) ustalenia składu Grupy Diagnostyczno-Pomocowej:

- w analizowanych przypadkach – skład Grupy nie zawsze był adekwatny do sytuacji rodzin. Grupy – każdorazowo - składały się z pracownika socjalnego oraz funkcjonariusza Policji. W składzie nie znajdowali się przedstawiciele np. jednostek oświatowych, a w rodzinie były dzieci,
- protokoły posiedzenia Grupy D-P zawierały informacje o: składzie Grupy, dane rodziny i ustalenia dot. sytuacji.

c) zapewnienia uczestnictwa w procedurze osobom doznającym przemocy i stosującymi przemoc:

- strony procedury zapraszane były na posiedzenie ZI, a powinny być zapraszane na spotkanie Grupy D-P,
- w ocenie kontrolujących odbywało się zbyt mało spotkań Grup D-P, na których członkowie Grupy wraz z uczestnikami procedury mogliby dokonywać np. weryfikacji planu pomocy.

d) diagnozowania sytuacji domowej oraz planu pomocy:

- plan pomocy rodzinie oraz formularze „NK-C i D” były wypełniane na posiedzeniach Zespołu lub na spotkaniach w środowisku;
- w formularzu „NK-C” nie zawsze określano działania przedstawicieli instytucji uczestniczących w spotkaniach Grup;
- współpracowano z różnymi instytucjami celem diagnozowania sytuacji rodzin np. z Sądem i Prokuraturą,
- nie zawsze dokumentowano współpracę z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz działania obejmujące np. dzieci,
- motywowano uczestników procedury do skorzystania ze wsparcia np. psychologa, terapeuty;
- prowadzono monitoring środowiska, z których sporządzano notatki,

e) zachowania poufności danych

- procedury „Niebieskiej Karty” są prowadzone z zachowaniem poufności poprzez złożenie odpowiednich oświadczeń.

f) zamykania procedury „Niebieska Karta”

- na 5 skontrolowanych procedur 2 zostały zakończone, pozostałe są nadal prowadzone;
- decyzja o zamknięciu procedury była podejmowana przez Przewodniczącą ZI i Zespół – co jest niezgodnie z obowiązującymi przepisami.

Zadanie realizowane z uchybieniami. W większości badanych procedur nie zastosowano zmian wprowadzonych znowelizowaną ustawą, m.in.: powoływania

Grup D-P i organizowania spotkań wspólnie z uczestnikami procedury, opracowywanie planu pomocy wraz z jego weryfikacją.

(akta kontroli str. 108-243)

Wnioski:

1. W Gminie Słońsk został powołany Zespół Interdyscyplinarny w pełnym składzie.
2. Wójt Gminy Słońsk zawarł porozumienia ze wszystkimi uprawnionymi podmiotami, których reprezentanci zostali powołani w skład Zespołu Interdyscyplinarnego.
3. Wszyscy członkowie Zespołu złożyli oświadczenia zobowiązujące do zachowania poufności uzyskanych informacji i danych.
4. Nie zachowano wymaganej przepisami częstotliwości posiedzeń Zespołu.
5. W dokumentacji dot. dwóch posiedzeń ZI brak jest wskazania przyczyny nieobecności części członków zespołu lub stwierdzenia nieobecności nieusprawiedliwionej.
6. Mieszkańcy Gminy mają zapewnioną pomoc w ramach procedury „Niebieska Karta”.
7. Prowadzenie procedury wymaga zmiany w zakresie: powoływania Grup D-P i organizowania spotkań wspólnie z uczestnikami procedury, ustalanie składu Grupy adekwatnie do sytuacji rodziny, określania działań dla przedstawicieli instytucji uczestniczących w procedurze w formularzu „NK-C”, opracowywanie planu pomocy wraz z jego weryfikacją oraz dokumentowania wszystkich podejmowanych działań.
8. Decyzja o zamknięciu procedury podjęta była przez Przewodniczącą ZI i Zespół co jest niezgodnie z obowiązującymi przepisami.
9. Dokumenty są przechowywane w sposób nie zapewniający bezpieczeństwa danych.

Wnioski zawarte w punktach 4 i 5 stanowią istotne uchybienia, w punktach 7, 8, 9 stanowią uchybienia.

Za stwierdzone uchybienia w punkcie 9 odpowiedzialny jest Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słońsku.

Za stwierdzone uchybienia w punkcie 4, 5, 7, 8 odpowiedzialna jest Przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego w Słońsku (pełniąca tę funkcję do dnia kontroli).

Na tym kontrolę zakończono.

O przeprowadzonej kontroli dokonano wpisu do książki kontroli znajdującej się w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Słońsku, pod pozycją nr 15.

POUCZENIE

Zgodnie z § 18 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, kierownik jednostki podlegającej kontroli może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając, w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy.

Ponadto kierownikowi jednostki podlegającej kontroli przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń dotyczących ustaleń zawartych w protokole. Zastrzeżenia zgłasza się na piśmie do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń do protokołu kontroli, termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi jednostki podlegającej kontroli stanowiska dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wielkopolskim wobec zastrzeżeń. Niniejszy protokół kontroli sporządzono w 3 jednobrzmiących egzemplarzach, z których jeden przekazano Kierownikowi Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Słońsku, drugi Wójtowi Słomska, trzeci pozostawiono w aktach Wydziału Polityki Społecznej LUW w Gorzowie Wielkopolskim.

Kontrolujący:

STARSZY INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Oddziale Nadzoru i Kontroli
w Pomocy Społecznej
w Wydziale Polityki Społecznej

Hanna Piekarska

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Oddziale Nadzoru i Kontroli
w Pomocy Społecznej
w Wydziale Polityki Społecznej

Sylwia Krasińska

Kierownik jednostki:

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka
Pomocy Społecznej w Słońsku

mgr Joanna Różańska

Gorzów Wielkopolski, 18 lipca 2024 r.

Słońsk, dnia 23 lipca 2024 r.